elke wind waait jou naar mij

- een reis van rouw

elke wind waait jou naar mij

- een reis van rouw

Heleen van der Pijl

Schrijver: Heleen van der Pijl
Illustrator: Gerrit J. van der Pijl
Vormgeving: Mijntje M.D. van den Belt
Foto omslag: Liesbeth Dingemans
ISBN: 9789403792385
© Heleen van der Pijl
www.heleenvanderpijl.nl
Uitgegeven door Bookmundo, 2025

voor alle moeders

voor mijn moeder

voor Janneke

ga maar
vlieg maar
volg je dromen
maak je los
en voel je vrij

ik zie je terug
in alle bomen
elke wind
waait jou
naar mij

Voorwoord

In Nederland overlijdt ruim twee derde van de mensen aan een aandoening die gepaard gaat met palliatieve zorg, de zogenaamde verwachte overlijdens. Anders dan bij acuut overlijden is er tijd om afscheid te nemen.
Tijd is in deze een relatief begrip. Want hoeveel tijd is er? In de meeste gevallen zul je dat niet weten en heb je je te verhouden tot tijd als onzekere factor. Waar kan nog tijd voor gemaakt worden? Wat is al gepast om te doen of vragen en wat nog niet? En ook: waar ben je zelf aan toe? Misschien voel je haast of stel je het uit. Het ongewisse kan behoorlijk met je aan de haal gaan.
Afscheid nemen komt in verschillende vormen en maten. Als je vader of moeder nog helder van geest is, is er meer wederkerigheid in het afscheid mogelijk. Wanneer er sprake is van dementie of ander hersenletsel, sta je er in het afscheid meer alleen voor. Anticiperende rouw, de rouw die je voelt vanaf het moment dat je weet dat je iemand verliezen gaat, is dan vaak al langer aanwezig. Je hebt je ouder stukje bij beetje al verloren.
Ook de relatie die je met je vader of moeder hebt, is van invloed op hoe je het afscheid vorm geeft en hoe de rouw je zal beïnvloeden. Mij is verteld dat als een vrouw sterft die drie kinderen heeft, er drie moeders sterven. De band die jij met je moeder hebt is uniek. Hij is gevormd uit jullie tussenruimte: uit hoe jullie met elkaar omgaan, hoe jullie betrokken zijn bij elkaar. Voor jouw broer of zus kunnen afscheid en rouw een hele andere vorm aannemen. Hun band met je ouders is immers anders en jullie verschillen onderling in karakter. Om diezelfde reden zal je om je moeder anders rouwen dan om je vader.

Nu je hebt gehoord dat je vader of moeder zal overlijden, start een palliatief traject. 'Uitbehandeld zijn' bestaat niet. Dat woord suggereert dat er geen zorg meer is en dat is er zeker wel. Palliatieve behandeling en (na)zorg richten zich op de patiënt en diens naasten. Ook op jou dus. Er wordt gekeken wat nog medisch gedaan kan worden om de ziekte af te remmen en het leven te verlengen. Als dat niet meer mogelijk of wenselijk is, wordt gezorgd dat je ouder zo comfortabel mogelijk is tot aan het overlijden. Hoe het met jou gaat is daar een belangrijk onderdeel van.